

INSTITUT

REVISTA DELS ESTUDIANTS DE BATXILLERAT

Número extraordinari dedicat a la DIADA DEL LLIBRE

S U M A R I

LA DIADA DEL LLIBRE, editorial. – LA BIBLIOTECA DE L'INSTITUT, Sergi Garcia Oriol. – EL LIBRO, Ana Quintillá Bru. – REPORTATGE RETROSPECTIU: LA DARRERA «DIADA DEL LLIBRE», Joan Chacon. – L'ESCRITURA, Marian Bach. – CIRERER FLORIT, Sígfrid Prim. – SERENATA, J. M.^o Portugués. – DE LA NOSTRA HISTÒRIA, J. Tarragó Pleian. – LA FESTA DEL LLIBRE, S. Garcia Oriol. – DEL TEMPS EN QUE IMPERAVA LA LLETRA MANUSCRITA. – LA PLASMACIÓN DE LAS IDEAS A TRAVÉS DE LOS TIEMPOS, Rogelio Garray. – EN LA FESTA DEL LLIBRE, Emília Caelles. – IMPORTANCIA DEL LIBRO PARA NUESTRA CULTURA ESPIRITUAL, Carmen Iglesias. – LA DIADA DEL LLIBRE, Lluís Aldomà. – EL LLIBRE MANUSCRIT, J. Benet Calvet. – AQUELL 23 D'ABRIL, Xavier Teira V. – DOS GRANS CENTENARIS: RAMON LLULL - LOPE DE VEGA, Julio Bonet Rosiñol. – CURIOSIDADES DE UN LIBRO ANTIGUO DE LA BIBLIOTECA DE NUESTRO INSTITUTO, A. Duplá. – ACTUALITATS: TEMES CURTS, F. Lorda i Alaiz. – SALVE, OH LIBRO!, Jaime Canela Masip. – LOPE DE VEGA Y LA TRADICIÓN, Vicente Jauset Elrio. – 23 D'ABRIL, Josep Sanfeliu. AMENITATS.

LLEIDA

NUMERO 6

ABRIL 1935

TELEFON 2018

La Renovadora

TEIXITS - SEDERIES - NOVETATS

ESTERERIA, 5

LLEIDA

LICEU ESCOLAR

LLEIDA

Ingrés al Batxillerat i al Magisteri

**Preparació acreditada
de totes les assignatu-
res del Batxillerat**

BLONDEL, F

TELEFON 1801

Alumnes interns i externs

FARMACIA "MIRET"

CENTRE D'ESPECIFICS

**Grans novetats
per a la
temporada**

Josep Sanjuan
Successor d'Ambrosi Sanjuan

Lleida

Telèfon 2037
Constitució, 33 i 34

TELÈFON 1613

VDA. DE CLAUDI BAIGET

Maquinària i materials elèctrics
Vendes a l'engròs i detall

Plaça Llibertat, 2

LLEIDA

FERRETERIA

**Eduard
Roca**

Magatzems BANQUÈ

**taller
d'ebenisteria
i fusteria**

fusteria d'obres
interiors i façanes
decoració
persianes
neveres
mobles de tots istils

**Blondel, 25
Lleida**

UTILLATGE

per a industrials i obres

**carrer miquel ferrer, 15
telèfon 2019**

Lleida

FARMACIA "MIRET"

CENTRE D'ESPECIFICS

INSTITUT

REVISTA MENSUAL ESCOLAR

REDACCIO I ADMINISTRACIO : INSTITUT DE SEGON ENSENYAMENT

NUMERO 6

LLEIDA, ABRIL 1935

La Diada del Llibre

Molt s'ha dit i parlat sobre el llibre, moltíssim s'ha escrit i s'ha fet per tal de divulgar-lo i desvetllar l'amor de la societat vers aquest pas endavant de la ciència, però s'ha insistit tal vegada el suficient per tal que fos acollit amb vehemència per totes les classes socials? A desgrat de totes aquelles frases un xic rutinàries ja de tan dites de «el llibre és el millor amic» i d'altres de semblants podem dir amb sinceritat que hem copsat amb tota la seva extensió la importància del llibre? L'hi demostrem en fi aquell afecte a que pel bé que fa a la Humanitat s'ha fet acreedor?

No volem ésser indiscrets i per això mateix deixarem la qüestió en peu; recordarem, però, que s'ha intentat principalment en aquests darrers temps fer reviure l'esperit amical vers el llibre de moltes maneres: creant biblioteques unes vegades, mitjançant la distribució gratuïta de llibres altres, amb festes i commemoracions històriques en diferents ocasions, etc.. Resalta però d'entremig d'aquest conjunt de mitjans de difusió lo que anomenem la Diada del Llibre que es celebra cada any amb esplendor creixent.

La Diada del Llibre té per missió el recordar-se el valor del llibre al mateix temps que com a cosa consuetudinària el comprar-ne uns quants creant així un esperit de simpatia latent vers el llibre. La Diada del Llibre fou creada amb caràcter oficial ací a Espanya fa cosa de 9 o 10 anys, mitjançant un Decret de Ministeri d'Instrucció Pública aprofitant l'avinentsa d'aquesta festa per a dedicar un record a algún geni literari. Primerament es pensà en Cervantes, i s'habilità per a tal festa el 7 d'octubre en commemoració de la famosa batalla de Lepanto en la qual, com ja se sap, Cervantes prengué part com a soldat perdent en la lluita un braç que li quedà inutilitzat per tota la vida. Aquesta data, però, tenia greus inconvenients entre altres la d'escaure's a principis del curs el qual impedia que amb el mogut corresponent en aquestes ocasions se la celebresin en els Centres Docents de Segon Ensenyament d'una manera escaient. Això motivà que la Festa del Llibre fou traslladada a un altre dia que complís les condicions assenyalades i es pensà en el 23 d'abril en el qual es recorda la mort a l'edat de 69 anys del nostre gran literat Cervantes. No priva de totes maneres això el que també pugui celebrar-se en aquesta data alguna altra commemoració, així per exemple l'any 1931 celebràrem el centenari de la mort del famós poeta alemany Gœthe, i enguany el tercer centenari del natalici de Lope de Vega, i el setè de la mort del gran filòsof mallorquí en Raimon Llull.

Aquesta Diada del Llibre s'ha commemorat cada any amb major entusiasme i amb festes en tots els Instituts, del qual novament devem condoldre'ns de no poder també fer-ho nosaltres.

De totes maneres el nostre esperit d'estudiant que deu tants de favors al llibre no ha pogut mantenir-se impassible en front d'aquesta festa, i revelant-se contra les inclemències del destí ha forjat en aquest extraordinari de «INSTITUT» dedicat a la Diada del Llibre l'expressió del nostre amor i del nostre apreci vers al llibre i tot ço amb ell relacionat, aspirant a commemorar-lo en una altra ocasió en què les circumstàncies no ens siguin tant adverses amb festes més eloqüents. Mentres tant sigui'ns admesa aquesta senzilla però entusiasta prova d'afecte a la Impremta, a la Cultura i al Llibre.

La Biblioteca de l'Institut i Pia Almoyna, té un

mobiliari esplèndid. Heus ací un dels seus cinc grans armaris d'estil Renaixement construïts en fusta de noguer, els quals donen un escaient to de sumptuositat al Saló d'Actes-Biblioteca de l'Institut. Al centre

de l'armari, hom veu els calaixos dels ca-

tàlegs (catàleg d'autors i catàleg de matèries); sobre el cos que formen aquests, una reproducció d'una obra mestra de la escultura del Renaixement: el Juliano de Médicis de Miquel Angel.

La Biblioteca de l'Institut

En aquest número dedicat a la diada del llibre, o millor dit al llibre, creiem que no deu faltar-hi un treball sobre la nostra desgraciada Biblioteca, on tenim a la nostra disposició un gran contingent de llibres valuosos.

La Biblioteca de l'Institut és potser la més rica i variada de Lleida. Està instal·lada en un saló de grans dimensions. Podria ésser la més concorreguda de la nostra ciutat.

I no és així. La desgràcia que persegueix el nostre Institut, no ha respectat la Biblioteca. Primer fou la desorganització, la manca d'interés, l'abandó. Més tard, la manca de solidesa del local que ocupava l'Institut obligà a evacuar-lo i a deixar la Biblioteca abandonada en un lloc inaccessible pels estudiants. La manca d'espai i la interinitat de la nostra instal·lació impedí el trasllat. I així estem. Esperant que algun dia, ens diguin: teniu aquest edifici; és vostre. Llavors es farà possible l'utilització d'aquest cabdal de sabiduria que ara no treballa, que es consumeix en el silenci i el pols del vell edifici runós, que dorm un somni de mort.

Com funcionaria la Biblioteca

A la Biblioteca de l'Institut hi ha organitzat el préstec de llibres a domicili, cosa molt avantatjosa pel lector qui no està obligat a sotmetre's a un horari que pot ésser incompatible amb les seves ocupacions i que no l'obliga a interrompre la seva lectura o els seus estudis en un moment donat. Amb aquest sistema no succeeix el que passa algunes vegades que hom comença un llibre i al dia següent al tractar de continuar la seva tasca

es troba amb que aquell està en mans d'un altre. El préstec als alumnes oficials de l'Institut és sense garantia en metàl·lic, firmant un rebut del llibre. Les persones alienes al nostre centre, deuen depositar 25 pessetes en concepte de garantia contra pèrdues o desperfectes.

També hi ha taules per qui desitjava romandre a la Biblioteca per llegir o consultar obres.

La catalogació

Totes les Biblioteques tenen un «catàleg» és a dir un lloc on estan inscrits tots els llibres amb les seves característiques i amb la indicació de la seva col·locació a les prestatgeries.

El catàleg de la Biblioteca de l'Institut estava antiquat i demés era molt poc complet. Havia estat desatès durant molt temps hi havia moltes fitxes perdudes i molts llibres sense catalogar.

L'any 1933 el senyor Director decidí procedir a la seva renovació, de ço que ens n'encarregà a alguns companys que treballàrem sota la seva direcció.

Tres vàrem ésser els qui poguérem dedicar-hi més temps i fórem N'A. Duplà, J. Chacón (Director de la nostra revista) i l'autor d'aquestes ratlles. També hi col·laborà el company J. Cugota, mort el curs passat i els companys J. Benet i V. Jauset. Aquests darrerament esmentats tingueren que deixar-ho per no poder disposar més que de tres màquines d'escriure.

El nostre treball consistí en refer les fitxes de matèries velles i fer-ne dos d'autors.

Perquè cal saber que de cada llibre se'n treu dos fitxes. Una segons la matèria que tracta i l'altra segons l'autor.

La fitxa d'autors és allargada d'unes dimensió de 20 x 5 cm. i la de matèries és gairebé quadrada (8 x 5 centímetres).

Pràcticament: La fitxa d'autor de l'agricultura de 6.ª seria:

Bustinza Lachiondo <u>12^u</u> <u>B - g - 15</u>
Bustinza Lachiondo. Florencio Agricultura e Industrias agrícolas. Madrid, Imp. de A. Marzo, 1933 I vol. de 353 pág. y 148 fig.

Fitxa de matèria:

<u>12</u> <u>B - g - 15</u>
Bustinza Lachiondo. Florencio. Agricultura e Industrias agrícolas. Madrid, Imp. de A. Marzo, 1933 I vol. de 353 pág. i 148 fig.

Les fitxes d'autors s'ordenen alfabèticament i les de matèries es classifiquen en seccions segons el tema que parlen: Història, Ciències físiques, Literatura, etc.

Les primeres es col·leccionen en llibres de full canviabls on cada full és un llibre.

Les segones en armaris dotats de divisions un xic més amples que la fitxa que es posa vertical.

Nosaltres desitgem l'Agricultura de Bustinza. Busquem al volum B. del catàleg el nom Bustinza i si el llibre és a la Biblioteca allí estarà. Si ço que desitgem és una agricultura qualsevol, anirem al catàleg de matèries i buscarem la secció « Ciències aplicades » o cosa per l'istil, i allí veurem: Agricultura tal, Ciència agrícola, per fulano, Indústries agrícoles de X. etc. Llavors nosaltres triarem ço que més ens convingui i ho trobarem.

Com orientar-se a la Biblioteca?

Totes les fitxes del nostre catàleg porten una indicació claríssima del lloc exacte on deu estar cada llibre. Per això cada armari està indicat per una lletra majúscula i cada prestatge dels armaris amb una minúscula començant per baix amb la a.

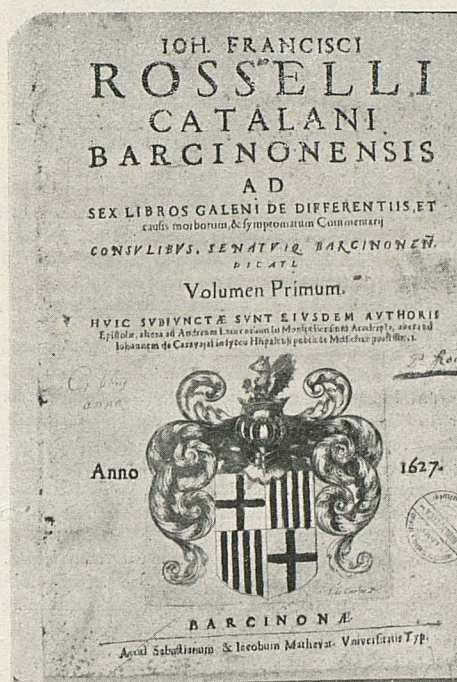
Els llibres de cada prestatge estan numerats. Cada llibre porta al lloc la seva «signatura». Aquesta constitueix en una lletra majúscula indicadora de l'armari a que pertany una minúscula que ens indica el prestatge i un número indicant el lloc que ocupa al prestatge. Així si un llibre té per signatura B - g - 15 sabem que és el que fa 15 del 6.ª prestatge de l'armari B.

Totes les fitxes del catàleg tenen la signatura a l'angle superior dret de manera que un llibre catalogat podem trobar-lo immediatament al lloc indicat per la seva signatura. Això fa innecessaris els serveis d'un bibliotecari coneixedor de la topografia de la Biblioteca.

El registre

Demés d'aquesta catalogació, que ve a ésser l'índex de la Biblioteca, el guia que ens orienta en el labe-

ELS BELLS LLIBRES DE LA NOSTRA BIBLIOTECA

Portada d'un llibre escrit per un famós metge català: Joan Francesc Roselli, de Barcelona.

Fou contemporani de Vallés, però va viure també en el segle XVII. El mateix que Vallés, Roselli va adquirir renom com a cultivador de la ciència mèdica de Hippocrates i Galeno.

Remarqueu el contrast amb la portada del llibre de Vallés. La bellesa és obtinguda gairebé únicament amb els tipus d'impremta, és a dir, amb una escaient distribució de les seves proporcions i dels espais que ocupen. No hi ha altre detall no tipogràfic, que l'escut de la ciutat de Barcelona, enquadrat per uns bonics motius decoratius.

Aquesta portada, com la de Vallés, porta l'ex-libris del Dr. Lluís Roca i Florejachs, el nostre cèlebre metge, poeta i historiador del segle XIX, que va legar la seva important biblioteca a l'Institut, biografat perfectament en un magnífic llibre publicat fa pocs dies pel lleidatà Bonaventura Pelegrí Torné, Prev. «Lleida en la Renaixença literària de Catalunya».

Aquest exemplar però, va pertànyer al Dr. Sebastià Roca del segle XVII.

Portada d'un llibre escrit per un dels més famosos metges espanyols del segle XVI: Francesc Vallés (1524-1592), castellà, fill de Covarrubias (Burgos) metge del rei Felip II, catedràtic.... Els seus contemporanis, li digueren «El Divino», «El Galeno Español»; un d'ells digué que l'ànima d'Hipócrates vivia en la persona de Vallés.

Aquest exemplar és una edició napolitana de l'any 1621; fou del Dr. Sebastià Roca, metge lleidatà del segle XVII.

Remarqueu en aquesta portada, la seva bella decoració de caràcter arquitectònic, estil Renaixement. Com a coronament d'aquesta, veiem al centre, la figura d'Asclepius (Esculapi) el deu grec de la salut, benefactor de l'humanitat, que porta a la mà un bastó amb una serp - símbol de la força vital que es rejuveneix - enroscada; a dreta i esquerra, dues figures alegòriques, una porta una serp, l'altra una gralla, ocell de llarga vida que la mitologia relacionava amb Asclepius. A peu dret, són representades les estatuës de Hippocrates (460-375 abans de J. C.) i Galeno de Pérgamo (129-200 després J. C.), els dos grans autors de Medicina durant l'antiguitat grega i romana.

Vallés fou el més alt representant de la restauració de l'estudi de la medicina grega, en contra de les doctrines mèdiques migevals dels àrabs.

rinte dels prestatges, es porta a la Biblioteca un registre dels llibres entrats on consta la procedència (canvi, compra o donatiu) la data d'entrada, el relligat, tamany i preu i el número d'ordre.

El llibre recent arribat és registrat, segellat i catalogat i llavors es procedeix a la seva col·locació. I ja està en disposició de passar a mans del públic.

La Biblioteca de l'Institut ofereix al lector la possibilitat de llegir les obres que desitja, ja que quan algú demana una obra que no és a la Biblioteca, si aquesta obra pot interessar és adquirida tot seguit.

Però la Biblioteca de l'Institut és gairebé inconeguda; en les circumstàncies actuals els que la coneixen i

El libro

Coincidiendo con algunas festividades han aparecido en esta revista artículos o cuentos referentes a ellas, y yo, acercándose la Fiesta del Libro no he querido desperdiciar la ocasión de decir algo sobre el libro y a la vez iniciar mi colaboración en «INSTITUT».

¿Qué es el libro? Pues nada menos que nuestro mejor amigo. — ¿Un libro nuestro mejor amigo? — Objetarán algunos. Si, porque mientras el libro permanece siempre igual, es decir, conserva las palabras que en él se imprimieron y por lo tanto las ideas, siéndonos fiel, algunos amigos que consideramos verdaderos nos abandonan en el momento que mayor necesidad tenemos de ellos, dando de este modo una prueba de deslealtad hacia nosotros.

Claro que hay libros buenos y libros malos. Los malos pueden serlo por varias razones: 1.ª Porque contengan ideas malas o utópicas; 2.ª Porque den una opinión equivocada de las cosas y 3.ª porque no se sujeten a las reglas gramaticales. Por esto deben leerse libros cuyas descripciones sean reales, no exageradas ni fantásticas, y que estén bien escritos.

Los libros sirven para varias cosas, principalmente para aprender y para distraerse. La mayor parte de las personas que leen lo hacen por distracción, porque así contribuyen al olvido de sus tribulaciones y quebraderos de cabeza (que a nuestra edad no suelen ser muchos); pero también hay algunas (estudiantes, obreros que cuando pequeños no han tenido ocasión de aprender...) que leen por afán de instruirse.

Después de lo que he dicho respecto del libro, creo que ya no quedará nadie que dude de su utilidad y del papel importantísimo que desempeña en la historia de la cultura. Ahora, compañeros, sólo me resta decirlos que protejais al libro cuanto os sea posible y que fomentéis su difusión por doquier, a lo cual va encaminada la celebración de la simpática Fiesta del Libro.

ANA QUINTILLÁ BRU
Segundo curso.

aprecien el seu gran valor no poden aprofitar-ne els fruits.

No és sensible que una cosa com aquesta resti improductiva? Perquè la Biblioteca de l'Institut és improductiva, i continuarà essent-ho mentre no tinguem un local nou on instal·lar-la dignament. I al pas que portem estarem molt temps abans d'aconseguir-ho.

Sergi GARCIA ORIOL.

Hem de palesar el nostre agraïment a l'arxiver municipal senyor Enric Arderiu per la seva gentilesa en facilitar-nos algunes de les reproduccions que il·lustren aquest treball.

Reportatge retrospectiu

La darrera «Diada del llibre»

Amb la front encaixada en la mà esquerra i el colze repenjat sobre la meua taula de treball estic refrescant les imatges d'aquella darrera Diada del Llibre celebrada al nostre malaurat Institut. Estic pensant, recordant i escrivint sobre aquella Festa que fou i que per dissort no és.

Es celebrà en el curs 1931-32. Llavors feia tercer curs però me'n recordo d'ella amb tota mena de detalls...

La sala d'actes — quelcom espaiosa — del vell Institut estava curulla de gent. El seu aspecte era magnífic. La il·luminació, enlluernadora. Hom podia veure una alegria intensa en tots els rostres, joia que es contagiava encara que no vulguessis. A la espaiosa cúpula central de la sala es reunia tot el murmuri d'aquella gernació.

Tot i estant plena la sala, com he dit, les escales de pedra que donen accés al segon pis, tenien que suportar encara més xafades de gent quelcom triganera. De totes les xafades — quelcom nombroses — les que predominaren foren les de família. Es dir, unes xafades planes, immenses, pausades del pare; altres estretes, breus i que deixaven un gros signe d'admiració marcat en el pols, de la mare i per fi unes altres d'inquietes, àgils, nervioses dels fills.

Ja passava quelcom de l'hora fixada. A una senyal de la Presidència es feu un silenci religiós. El Director de l'Institut senyor Salvador Roca Lletjós s'alçà i donà començament a l'acte exposant, la significació de la Festa que a continuació s'anava a celebrar. Començava en aquell moment la que tenia d'ésser la darrera Diada del Llibre.

Tots els ulls cercaren el primer número del programa (la portada del qual reproduim) que tenien entre les mans.

Festa del Llibre

*DIA 23 D'ABRIL
A LES 7 DEL CAP-VESPRE*

ANY
MCMXXXII

Deia així textualment: «Repartiment dels diplomes als alumnes premiats en el curs anterior». Fou el senyor Serra Vila qui nomenava als estudiosos infants. Aquests anaven a cercar — tots ruborosos — el Diploma per un camí estret entre aquell mar de gent. Aplaudiments n'hi hagué molts per aquells nois. Encara que no es fos un bon copsador s'hauria pogut veure amb facilitat dos parells de mans que aplaudien més fort que les altres, dos parells de llavis que somreien més obertament fins convertir el somriure en riure i quan no feien res d'això era degut a la forta emoció que inundava els seus cors. Eren els pares dels nens premiats.

Finit que fou el repartiment es portà a terme l'execució del segon número que transcrivim del programa: II) «Un grup d'alumnes de l'Institut dirigits pels professors d'aquesta ciutat Srs. Romero i Sanou, executarà les següents obres:

- 1)-Impromptu Schubert (piano sol)
(Sreta. Godàs)
- 2)-Full d'àlbum. R. Wagner (trio)
(Sreta. Godàs i Srs. Romero i Pinyol)
- 3)-Fantasia. Mozart (piano sol)
(Sr. Guiu)
- 4)-Trio en si menor. Loeillet (1653-1728)
(Srs. Romero, Pinyol i Guiu)
- 5)-En commemoració del centenari de la mort de Goethe un cor d'alumnes de l'Institut cantarà "La copa del Rei de Thulé" de Goethe (Traducció de Joan Maragall), glosa pianística escrita especialment per a aquesta festa pel compositor Josep M.ª Llorens (Pianista Sr. Salvador Sanou).

La senyoreta Godàs amb gentilesa i els homes amb elegància feren vibrar els instruments amb emoció, omplint la sala i delectant als oients amb aquelles melodies que sentiren pregonament i traslladaren al pentagrama aquells grans genis de la música.

No puc silenciar ni un moment més la gesta — tot amabilitat — que tingué el notable compositor lleidatà Mossèn Josep M.ª Llorens en glosar pianísticament la poesia goethiana "La copa del Rei de Thule" (traduïda magistralment pel nostre gran Maragall), glosa escrita especialment per aquesta festa. Es pot copsar la seva portada en un dels dos gravats que il·lustren aquest treball.

Mossèn Llorens interpreta de manera excel·lent tots els sentiments que amaren la poesia, i els tradueix en música. Així — segons diu l'autor en l'anàlisi de la composició musical — aquesta la basteix, damunt dos temes bàsics: el tema de la mort i el tema del mar seguint la música totes les fluctuacions sentimentals que d'elles es deriven.

"INSTITUT" ja que llavors no pogué agrair aquella amabilitat ho fa en aquests moments en què recorda la darrera Festa del Llibre.

En quant a com sortí la composició cantada pel cor de l'Institut no ho sé, car jo era cantaire. Només sé que l'aplaudiren molt.

Una breu alocució del catedràtic i llavors secretari de l'Institut senyor Serra Vila tancà la Festa del Llibre celebrada amb tanta brillantor tres cursos enrera.

L'escriptura

Entre les accepcions que té el mot escriptura, n'hi ha una que diu que « és l'art d'escriure ».

Aquesta escriptura, en la vida actual, té una importància tan gran que pocs són els homes, quelcom instruits que no sàpiguin escriure.

Es l'escriptura, un art molt antic, que començà amb les seves imperfeccions i, a mesura que anà avançant el

Llàstima, molta llàstima que no poguem fer, no un reportatge retrospectiu, sinó un d'actual ja que tenim una revista on plasmar totes les nostres més pregoneres impresions. Abans que ens mancava una revista tinguérem Festa del Llibre. Avui que tenim ço que abans ens mancava no tenim Diada del Llibre. Causa?. El tenir massa Instituts o millor

LA COPA DEL REI DE THULE

GOETHE

COMPOSICIO MUSICAL

MOSSEN JOSEP M.ª LLORENS

dit, l'estar el nostre Centre Docent repartit entre dos o tres edificis i entre tots ells no haver-ni un d'apropiat per a celebrar amb la solemnitat que es mereix tota una Festa del Llibre. Moltes vegades ens hem queixat els lleidatans de la manca d'un Institut de Segon Ensenyament digne de Lleida i encara que ara sembla que es començarà a bastir un edifici per aquesta fi, molts anys trigaran encara abans que la nostra revista tingui un marc apropiat a les seves activitats.

JOAN CHACON
sisé curs

MARIAN BACH
Tercer curs

temps, anà modificant-se fins a convertir-se en el nostre alfabet o semblants, que, si bé no són perfectes, porten molt avantatge als primitius sistemes d'escriptura. Hom suposa, i és molt lògic, que l'escriptura primitiva fou ideogràfica, és a dir, representativa d'objectes en lloc de mots, i que no fou escriptura damunt de paper, ni de tauletes encerades, etc., sinó que el primer sistema de signes es composava de coses materials; així entre nosaltres, un nus al mocador, un fil al dit, etc., ens recorda quelcom que nosaltres volem que ens faci avinent aquell nus o fil. Doncs bé, d'una manera semblant, els antics es serviren de certes coses per a representar-ne d'altres. Així, per exemple, si les supersticions de la gent feien que aquesta considerés certa planta, cert insecte, o qualsevol altre objecte com a portador de mala sort, aquell mateix objecte el feien servir per a representar odi, etc. Després anaren suplint per signes aquells objectes, signes que anaren imprimint en mitjans diversos, constituint l'escriptura ideogràfica, com els jeroglífics.

Veient, però, que els mitjans eren inadequats, inventaren un altre sistema d'escriptura que s'adaptés a la parla, i com fos que observaren que el llenguatge es componia de síl·labes, adoptaren un signe per a cada síl·laba, resultant-ne l'escriptura sil·làbica. Però com que el progrés de l'home mai no s'atura, hom s'adonà de què a la vegada cada síl·laba pot descompondre's en lletres (vocals i consonants), i una vegada estudiant, adoptaren un signe per a cada lletra resultant l'escriptura alfabètica o literal.

No s'ha pas de creure que aquest procés fou ràpid, abans al contrari, fou fruit d'una llarga observació al llarg de segles i més segles.

Les fonts històriques que es tenen actualment, d'aquest assumpte, són molt confoses, per lo que els primers temps queden voltats d'una gran foscor. Un dels primers escrits de què es té referència, és del temps de Moisés, car ell va donar al poble d'Israel els manaments de la llei de Déu en dues taules. Això fa suposar que l'escriptura devia ésser ja molt corrent, altrament aquelles taules haurien representat un enigma per al poble hebreu.

L'escriptura jeroglífica dels egipcis fou ideogràfica, però cap a l'últim, ja anà prenent un caire de sil·làbica i fins i tot literal, doncs usaren per a certes lletres determinats signes que havien tingut una altra significació.

La cuneiforme dels pobles mesopotàmics, fou una derivació de la jeroglífica que es convertí en sil·làbica, i més tard, en temps dels antics perses, en alfabètica, encara que d'una manera imperfecta.

L'escriptura dels fenicis, embrió dels alfabets actuals, fou una escriptura sil·làbica, ja que solament hi posaren les consonants, deixant al gust del lector la col·locació de les vocals, a semblança d'alguns passatemps que surten en revistes del nostre temps. D'aquest alfabet se'n derivà el grec, i d'aquest, amb certes modificacions, l'italià que donà lloc a la formació de molts altres, entre els què hi ha el nostre, que és el que més s'utilitza.

Avui es fa una festa en honor al llibre, cosa que trobo molt encertada, però éssent l'escriptura l'origen i mare del llibre, per què no podríem també honorar-la ?

Cirerer florit

Jo recordo dolorit
les dolces hores passades
baix les branques encreuades
del vell cirerer florit.

Jo recordo amb amargura
les dolces hores de joia
de quan em reia alegroia
la vida que ara m'és dura.

Sota el cirerer florit
vaig gaudir el bell amor
d'una tendríssima flor
d'ulls negrosos com la nit.

Tu vell amic has sigut
el testimoni flairós
del nostre idili amorós
ple d'alegre joventut.

Floridíssim cirerer
ja no sentiràs cançons
ja no sentiràs petons
ni somriures de plaer.

Puig la mort freda i crudel
un bell jorn de primavera
tancà la boca riallera
d'aquell lliri blanc del cel.

Oh dolç cirerer florit
tu em recordes jorns passats
jorns plens de felicitats
que enjoïaven l'esperit.

Vell cirerer del meu cor
ja mai més tu floriràs
doncs tu també et moriràs
d'enyorança i de dolor.

Sigfrid PRIM.
Ex-alumne

Serenata

Mirad como viene
la noche fecunda.
Mirad como viene
cantando el amor.

Mirad, ya se acerca
su mente profunda,
su boca de fresa
me inspira el dolor.

Parece una reina
flamante y dichosa,
con manto de estrellas
pintado de azul.
Pareces divina,
pareces hermosa,
lanzando miradas
de lúgubre tul.

No sólo es la una
hermosa y serena,
no sólo es la noche
la clave de amar.
Es ella que inclina
como una azucena
su amor hacia el mio,
mi pecho a cantar.

Por eso en la noche
me postro dichoso
de haber encontrado
mi amor, mi ilusión;
por eso te canto:
« Tu rostro es hermoso »
pulsando las cuerdas
de mi corazón.

J. M.º PORTUGUÉS.
Sexto curso

De la nostra història

El respecte i l'estimació que la societat actual serva als llibres, respecte i estimació que ha cristallitzat instituint-se anyalment la *Diada del Llibre*, té uns precedents en el passat, que paral·lelament sempre a la cultura existent a l'època coetànea, han preparat el camí que ens hi ha dut.

Les biblioteques assíries, les de Grècia, com Pergamo i Alexandria i les romanes, als temps antics; la protecció que els innumbrables monestirs servaren en l'època mitja, a tot el que es refereix al *llibre*, formant magnífiques biblioteques en cada un d'ells, l'eixampla de l'abast de propagació cultural que es fa ben entrat ja el segle XIII, a l'unir-se l'element seglar, a aquella croada de cultura desplegada per uns quants cents d'anys, des dels cenobis, la invenció de la impremta tres segles després i la consegüent difusió de les lletres, de les arts i de les ciències, valent-se del nou invent, són fites capitals en la història de la formació intel·lectual dels pobles i a l'ensems mostres per avalorar i reconèixer l'interès i cura dispensats als llibres en tot temps.

A punt ha vingut la troballa que hom ha fet a l'Arxiu de la Paeria de la nostra ciutat, no fa pas gaires dies, per a afermar aquesta estimació que sempre s'ha servat als llibres i que nosaltres, cedint a uns precis inexcusables, donarem a conèixer des d'aquest extraordinari d'INSTITUT.

*
* * *

Reunit en data 17 febrer de 1764, l'Ajuntament de Lleida, en una de les sales de la Casa de la Ciutat, se li fa present que ha desaparegut de l'Arxiu de la Paeria el « Manual d'acords de l'any 1757 », junt amb altres papers i que per més temps que s'ha esmerçat en buscar-los no ha estat possible trobar-los. Tenint en compte la sospita de que *algun malvado* els hagués pres del lloc on es trobaven, s'acorda enviar avís a l'advocat i procurador de l'Ajuntament, per a que practiquessin en nom de la ciutat, les diligències judicials previngudes pels Sagrats Canons en semblants afers.

L'esmentat avís, fou notificat al Doctor en Drets Antoni Indeola, advocat ordinari de l'Ajuntament i a Ignasi Sixach, procurador « ad literes » del mateix.

Reunit altra vegada el Consell Municipal de Lleida a 22 del mateix mes i any s'atorga al procurador Sixach els poders especials que necessitava per a guanyar les « Paulines » (1).

Concedides aquestes, es van publicar en diferent data dos cartes d'excomunió contra els culpables ignorats. Amb tot i això no apareixeren els papers i manual abans al·ludits i la Seu, publicà a precís de l'Ajuntament, a 10 de novembre, i per a castigar la contumàcia de *tots els habitants de la ciutat*, unes malediccions esgarrifoses, que es van llegir a la Catedral i a la Missa Major, dels diumenges i festivitats de precepte, per un quant temps.

El llibre i papers tampoc apareixeren i els membres del Consell Municipal a 26 de novembre del propi 1764, acordaren, per a que en altre temps constés, la cura que havien tingut en aquest afer de recobrar ço que s'havia robat, que es posés en el llibre d'acords d'aquell any, un exemplar de la carta d'excomunió darrerament publicada i que transcrivim tot seguit:

Nos *Agustin Montull Presbitero Doctor en Derecho Canonico de la Santa Iglesia de Lérida* en lo Espiritual, y temporal Vicario General y Oficial de el Obispado de Lérida por el *Ilustrisimo y Reverendisimo Señor Doctor Macias Pedregon por la gracia de Dios y la Santa Sede Apostolica*. — Obispo de Lérida, y del Consejo de su Magestat, etc. A vos los Fieles Cristianos Vecinos, y Moradores, éstantes, y habitantes, en la Ciudad, y Obispado de Lérida de qualquier estado, y calidad que seais salud en nuestro Señor Jesu-Christo, ya sabeis o deveis saber, como por nuestra sengunda Carta dada por instancia del *Ilustre Aiuntamiento de la presente Ciudad de Lérida* os hemos declarado por publicos escomulgados, por quanto no haviais restituido a la parte instante, o al Cura de la Parroquia *el Manual de deliberaciones de dicho Ilustre Aiuntamiento del año Mil Setecientos Cincuenta y Siete y mas papeles*. — Y como no obstante de haverse publicado la referida nuestra carta en la Iglesia *Catedral de esta Ciudad* no habeis cumplido lo que en dichas primera, y segunda Carta se os mandava, os ha sido por parte de el dicho *Ilustre aiuntamiento* acusada la contumacia; y porque creciendo la culpa, y contumacia, deve crecer la pena; mandamos al Cura ó su Teniente de la Iglesia *Catedral de la misma Ciudad de Lérida* que en su Iglesia a las Missas Mayores los Domingos, y Fiestas, de guardar, teniendo vna Cruz cubierta, con vn velo

negro. y vna cetre, de agua, y candelas encendidas, os anatematicen, y maldigan con las maldiciones siguientes; Malditos sean los dichos excomulgados de Dios, y de su Bendita Madre. Amen. Huerfanos se vean sus hijos, y sus mugeres viudas. Amen. El Sol se les obscurezca, de dia, y la Luna de noche. Amen. Mendigando anden de puerta, y no hallen quien bien les haga. Amen. Las plagas, que enbió Dios sobre el Reyno de Egipto vengan sobre ellos. Amen. La maldición de Sodoma, y Gomorra, Datan, y Abiron, que por sus pecados, los tragò, vivos la tierra, vengan sobre ellos. Amen. Y con las demás maldiciones del Psalmo, *Deus laudem meam ne tacueris*; y dichas las referidas maldiciones, lanzando las candelas, en el agua digan: Assi como estas candelas mueren en esta agua, mueran las animas de los dichos excomulgados, y descendan al infierno, con la de Judas Apostata. Amen. Y no dejen de lo assi cumplir hasta que por Nos otra cosa se mande. Dadas en Lérida à los diez dias de el mes de *Noviembre* año contado de el Nacimiento del Señor mil setecientos *sesenta y quatro*.

Por mandato del Señor Vicario general
Don Antonio Rubio. — Notario. — (rubricat).

A l'altra cara i en lletra manuscrita hi ha:

« Yo el abajo firmado Vicario de la Santa Iglesia de Lérida he executado en la publicación del presente hecho en tiempo del Ofertorio de la Misa Mayor en la Dominica 22 despues de Pentecostes lo que en el se me proviene y manda. Lérida 11 de Noviembre de 1764.

Don Alexandro Jaime Garro de Botafogo.
Vicario (rubricat) »

Y « He recibido del Sr. Ignacio Sixach Procurador del Ilustre Ayuntamiento de Lérida la suma de 1 libra siete sueldos y seis por cinco publicaciones sobre el presente asunto. Lérida 11 de Noviembre de 1764.

Don Alexandro Jaime Garro de Botafogo.
Vicario (rubricat) ».

El comentari a aquestes malediccions no el cal fer pas, bé prou demostren clarament elles mateixes, l'esperit que animava al nostre Ajuntament en demanar que s'apliqués les «paulines» per a recobrar els papers i llibre citats.

El procediment de llençar l'excomunió, al qui atemptés contra els llibres, no era pas nou doncs ara

La Festa del Llibre

El dia 23 d'abril es celebra una festa de creació relativament recent, sense tradició, però que per l'estudiant deu ésser la més solemne i interessant de l'any. Parlem com ja suposareu de la festa del llibre.

No cal fer ací un elogi del llibre ni de les seves virtuts, és una cosa que tots els escriptors pedants, cursis i molts que no són cursis s'encarreguen de fer cada any a l'arribar la data del 23 d'aquest mes. Què en treurem de dir que el llibre és el millor amic de l'home, si cada any ens ho diuen de mil maneres diferents i en tots els tons possibles? A què parlar de l'ànima del llibre, del consol que ens dóna el llibre, de la fidelitat del llibre, de la bondat del llibre, de la història del llibre, i demás coses pròpies d'aquesta mena de literatura, si cada 23 d'abril ho llegirem i ho sentirem 4 ó 5 vegades?

No és aquest el meu propòsit. L'amor al llibre no es demostra cantant les excel·lències del llibre per donar-nos-les d'erudits i intel·lectuals. La millor manera de demostrar-ho és protegint el llibre procurant tenir una biblioteca per reduïda i modesta que sigui que no pas fent prèdiques enaltint el seu valor i la seva bondat. Així, doncs, l'únic que en aquest sentit vull dir-vos és que cal adquirir llibres, siguin com siguin, perquè el valor espiritual del llibre no és en la enquadració ni en la impressió sinó en les idees que conté, com un dipòsit sempre ple i disposat en tot moment a donar-vos el seu contingut amb tota generositat...

Però em sembla que estic fent el mateix que criticava al començar; dispenseu-me, no ho tornaré a fer.

Estàvem en què, per a demostrar el nostre amor al llibre és necessari protegir-lo econòmicament, adquirir-ne tots els que poguem.

Però és que demás d'adquirir-ne devem llegir-los.

No té amor al llibre l'home que compra llibres en gran quantitat, qui té una biblioteca magnífica, però tan sols per fer joc amb els mobles o per omplir una cambra. Ni té més el concurrent a la biblioteca pública, que encara que no fa sacrificis econòmics, llegeix assíduament.

El nostre deure d'estudiants és estimar tots els llibres, comprar-ne i sobre tot i més que tot llegir-los.

S. GARCIA ORIOL.

ens recordem que S. Isidor restablí una regla per a les comunitats, que establia que aquell que maltractés un *codex* se'l castigüés amb tres dies d'excomunió.

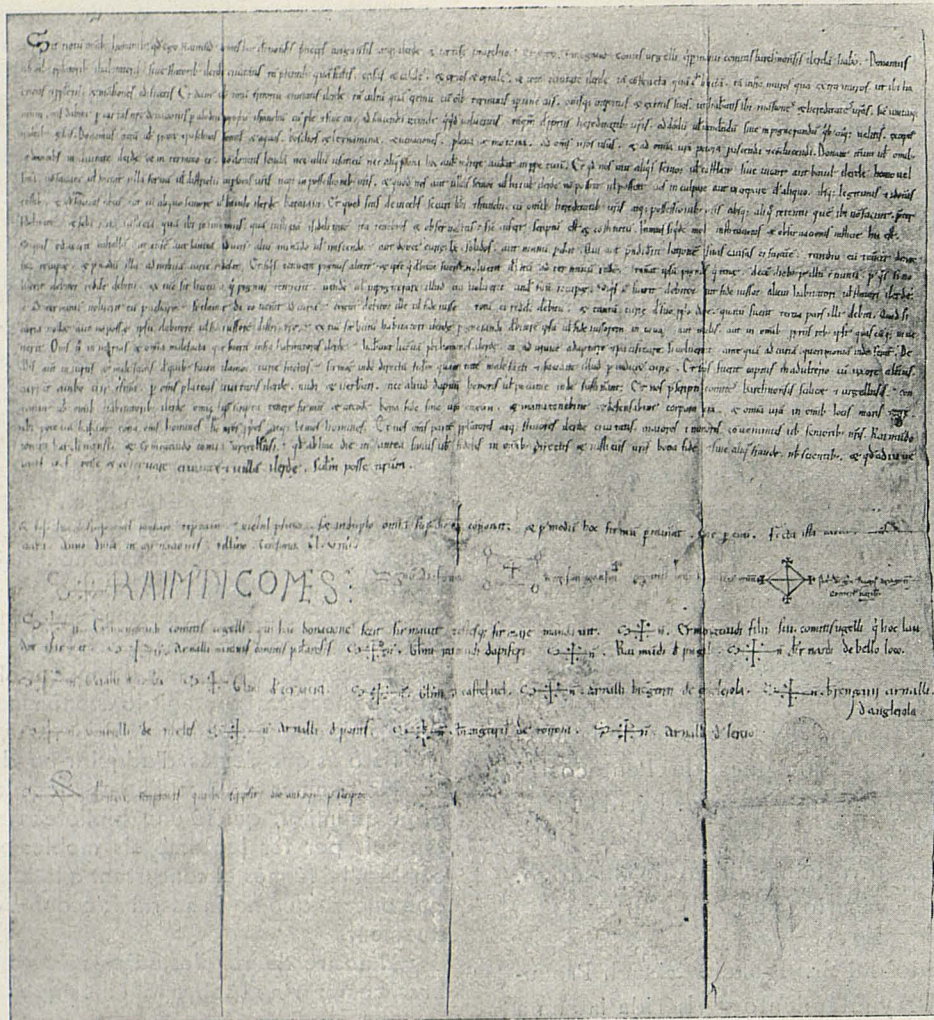
J. TARRAGÓ PLEIAN.

Ex-alumne.

(1) Paulina o carta d'excomunió fulminada i expedida pels tribunals Pontificis per a descobrir coses que es sospita han estat robades o amagades amb maliciosa intenció.

(2) Arevalo. S. Isidori. Opera omnia. T. VI. — Roma 1802 · C · XVII - pag. 595.

DEL TEMPS EN QUE IMPERAVA LA LLETRA MANUSCRITA

Aquest gravat reproduïx un document importantíssim per a la història de Lleida. Es la Carta pobla donada per Ramon Berenguer IV Comte de Barcelona i Ermengol Comte d'Urgell als lleidatans per tal d'atendre els problemes de repoblació i organització de la nostra ciutat, en haver estat aquesta reconquerida als moros l'any 1149.

Aquest text, escrit sobre una peça de pergami, molt ben conservat des del segle XII fins ara, és una de les joies més preuades de l'Arxiu de la Paeria.

Remarqueu, doncs es distingeix perfectament en caràcters grossos, la signatura del comte R. Berenguer; diu — traduïda del llatí — : « Signe de Ramon Comte ». A sota d'ella, es pot llegir bé la d'Ermengol : « Signe d'Ermengol Comte d'Urgell ».

Tots els historiadors de Lleida, han publicat la transcripció i la traducció d'aquesta Carta pobla.

La plasmación de las ideas a través de los tiempos

El hombre siempre ha sentido inquietud por expresar las ideas elaboradas en su mente, inquietud que a la vez que ha favorecido el desarrollo de ésta, ha servido para poner en comunicación las diversas intelectualidades del género humano. Así como el ejercicio corporal desarrolla el organismo, el ejercicio de las ideas desarrolla también la capacidad intelectual del individuo haciendo que ésta se eleve progresivamente con el transcurso del tiempo.

La forma de expresar esta inquietud originada por el deseo de conocer y saber sobre cuanto nos rodea, ha sufrido desde los tiempos más remotos una lenta evolución, hasta llegar a su pleno desarrollo, con las diversas fases características de cada periodo. Si nos fijamos en la Historia de la Humanidad, observaremos que ya el hombre de las cavernas, representaba por medio de toscos dibujos escenas de su vida cotidiana, como era la caza, sobre las paredes de su guarida. Más adelante nos encontramos con el gran avance establecido por los fenicios cual es el invento del alfabeto que representa la sustitución del lenguaje ideográfico, por otro lenguaje basado en signos comunes a todos los objetos visibles.

Por mediación de estos signos o letras encontramos a los clásicos romanos escribiendo sobre las tablillas enceradas, valiéndose del estilo para gravar las letras que más tarde debían ser borradas, para poder escribir de nuevo.

Con el empleo de estas tablillas unidas por mediación de unas cuerdas pasadas por unos agujeros hechos de antemano en las aristas de las mismas, se origina lo que más tarde había de ser el libro.

Este libro construido en esta forma presentaba serios inconvenientes, como era que con el calor se fundiría la cera y quedaría borrado lo escrito; pero el hombre no se afredró por esto y continuó trabajando para su perfeccionamiento hasta que por fin los árabes propagaron el papel inventado anteriormente por los chinos de incalculables ventajas sobre el ya usado papiro y pergamino.

Introducido este invento que proporcionaba las materias primas para su edición, solo restaba el encontrar algo que favoreciese la rapidez de su ejecución a la vez que abaratase su precio por lo muy costosos que resultaban al tenerlos que escribir

En la Festa del Llibre

L'home és per excel·lència l'ésser sociable, comunicatiu, que sent la imperiosa necessitat de transmetre als seus semblants ço que pensa, ço que desitja i sent. Totes aquestes manifestacions de la intel·ligència i del cor humà només produirien l'efecte del llamp que brilla solament en el moment de produir-se il·luminant un espai relativament curt, sense continuar la seva acció sobre la naturalesa, si no fos per aquest acumulador d'idees i sentiments nomenat «llibre» que, com un monument gegantí, s'alça davant d'innombrables generacions com una recordança perpètua dels fets intel·lectuals dels homes dignes d'ésser transmesos a la posteritat. Així com homenatgem els grans homes de la ciència i de la virtut, és molt just que ho fem també a aquest recull que conté tot quant l'home ha fet, dit i pensat: «al llibre». Es per això que voldria alçar ben alt el crit d'entusiasme per tal de fer conèixer arreu les excel·lències d'aquest oracle al qui podem consultar en totes les èpoques, estats i necessitats de la vida, segurs de trobar-hi, llum, veritat i guia; si tenim, però, l'encert de sapiguer escollir llibres dignes i capaços de nodrir la nostra intel·ligència i el nostre cor.

Lloem el bon llibre a l'ensem que detestem la baixa literatura que no és capaç d'elevat el nostre esperit.

Emília CAELLES.
Segon curs

manuscritamente además del mucho tiempo que se necesitaba para ello.

Después de mucho trabajo e infinidad de pruebas, Gutenberg logra dar a luz al mundo el invento más prodigioso que los tiempos han conocido cual ha sido el de la imprenta que más tarde se había de perfeccionar hasta llegar a la conocida en nuestros días, favoreciendo la instrucción de toda la sociedad en general ya que el libro ha dejado de ser patrimonio de las gentes adineradas y ha pasado a manos de todo el pueblo el cual merced al triunfo de las orientaciones del Renacimiento, ha podido formarse una cultura sin prejuicios ni dogmatismos de ninguna especie, orientándole en el sentido de la verdad, de la ciencia y del humanismo.

El libro es, pues, la base del progreso espiritual del mundo y por lo tanto debemos rendirle honor ya que él nos proporciona ratos de verdadero placer al saborear y meditar las ideas que encierra a fin de formar nuestra cultura como fruto de estas meditaciones.

ROGELIO GARRAY.
Cuarto curso

Importancia del libro para nuestra cultura espiritual

No ha habido en toda la historia de la Humanidad, cosa tan útil, tan provechosa, tan admirable como es el libro. El libro, no por la parte material sino por el contenido espiritual que encierra, es algo más que un amigo; si, es un «buen amigo». No hay amigo más fiel, no hay amigo más bueno que el libro. Es él el que en caso de ignorar algo, saca de nuestro espíritu esta ignorancia infundiéndonos un claro rayo de luz. Es el libro, el que en caso de tristeza, meditando alguna de sus páginas disipa los nubarrones que envolvían nuestro espíritu, y en su lugar pone un bienestar que parece imposible que sea un «libro» el que haya disipado nuestra tristeza.

Es él el buen consejero, al que en caso de necesidad podemos acudir, ya que es el que nos guía los pasos y nos ayuda a caminar por el sendero de la vida. Es él el que en caso de debilidad fortalece nuestro espíritu y le da fuerzas para que siga hasta lo que podríamos llamar el fin de la carrera de nuestra vida. Es decir: todas estas cualidades y muchas más tiene un «buen libro». Decidme: ¿encontraríamos un amigo que nos hiciera todo lo que puede hacer un buen libro? Algunos podríamos encontrar pero pocos y difícilmente. Entonces ¿no ha de ser el buen libro nuestro amigo más fiel? ¿No ha de ser el compañero de nuestra vida? ¿No ha de ser nuestro consuelo? Si, todo esto ha de ser un buen libro para nosotros, y estoy segura que tomándolo como amigo fiel, nuestra ignorancia se alumbrará, nuestra tristeza se transformará en alegría, nuestra debilidad será fortaleza, y por último tendremos una guía para llegar hasta el fin de nuestra vida.

Si; el buen libro es el mejor amigo y a él debemos acudir en caso de necesidad.

Carmen IGLESIAS.
Tercer curso

La Diada del Llibre

Lectors: La Festa del Llibre és la festa de tota persona culta, la festa o diada que li recorda els genis literaris i científics; els valors que tenen els llibres.

En aquest dia commemorem també la mort del gran Cervantes, l'autor d'un dels llibres més grans: El Quixot.

A la vegada recordem als altres genis literaris, les seves obres i també la cultura en general.

Es el dia en què molts Col·legis, Instituts i Universitats d'arreu d'Espanya es fa una gran festa de caràcter estudiantil i cultural, cosa que desgraciadament, com tots sabeu, no podem fer al nostre Institut.

Es també el dia de la gran propaganda comercial del llibre.

Que aquest dia, doncs, sigui per a nosaltres estudiants, la nostra major festa; la festa més nostra.

LLUIS ALDOMÀ.
Quart curs.

El llibre manuscrit

En tot temps ha estat preocupació de l'home el poder comunicar a llurs contemporanis o lliurar al futur els seus pensaments, les seves necessitats... en un mot: tots els fets que esdevenen al llarg de la seva vida.

Per aconseguir-ho, s'ha valgut de procediments diversos; els quals poden ésser resumits en dos: monuments i documents. En el transcurs de la història ha emprat uns i altres, utilitzant sempre els més pràctics; per això els documents han assolit predominis sobre els monuments. Imagineu-vos el nombre veritablement fantàstic d'impresos que es distribueixen diàriament per arreu del món.

* * *

De segur que el primer o un dels primers medis de què va valdre's l'home per a plasmar gràficament tot el que considerava interessant, fou l'escrit a mà; és a dir, el manuscrit. Ço que comprovem a base de referències de manuscrits de tres o més segles abans de J. C.

Els material per a escriure són diferents segons el temps; a l'Egipte escrivien sobre papirus; els mesopotàmecs ho feien sobre rajoles, com ens prova la biblioteca de Assur-Banipal; més tard s'utilitzaren tauletes encerades, pells i a mitjans del segle XIII el paper de cotó, i en el que podríem dir-ne l'edat d'or del manuscrit, el pergami; el qual va durar fins el desplaçament del manuscrit per l'impremta.

En quant al tipus de lletra, s'usaren la capital o majúscula, la uncial i la minúscula. Aquests tipus no tenen en tota mena de manuscrits idèntica forma, sinó que com a conseqüència dels materials emprats i la difusió de coneixements que a la vegada portà una major necessitat de llibres, va fer que molts es dediquessin a copiar manuscrits, amb el que, la forma va canviar; fins i tot la uncial, en el segle VII desaparegué, essent substituïda per la minúscula.

El manuscrit anà prenent importància a mesura que avançaven els segles, arribant al màxim esplendor durant els segles XIII, XIV i XV; però des del XVI amb motiu de la difusió de la impremta, hom va abandonar lentament els llibres a mà; fent-ne tan sols per a presents destinats a elevats personatges.

* * *

A l'arxiu de la nostra ciutat hi existeix, entre al-

tres, un manuscrit del segle XIV, titulat: «*Los Usatjes y constitucions de Catalunya, en la forma antiga ans de compillar Aquelles*» (1). Està escrit sobre pergamí, en llatí a dos columnes i amb lletra molt uniforme.

Els encapçalaments de cada un dels que podríem dir-n'hi apartats en què està dividit el llibre, estan ornamentats amb pintures a base de colorit i incrustacions de pans d'or, donant la sensació de vertaderes joies artístiques. D'aquestes pintures hom en diu miniatures. Com a cosa de l'Edat Mitjana són obres d'una pulcritud extraordinària, tenint, però, la carència vital en quant a ço que a expressió es refereix; i la manca de sensació de relleu. Aquestes pintures són plasmacions gràfiques, al·lusives al contingut del llibre.

Les caplletres estan també fetes amb els mateixos elements que les pintures, esdevenint joioses filigranes artístiques. D'elles es deriva una mena de rínxols més o menys caragolats i ornats que, rodejant la part escrita sembla tinguin aspecte d'orla.

Cosa curiosa és la de presentar totes les pàgines, en una o altra part, i generalment lligat a l'ornament peritèric, un o dos escuts de la ciutat de Lleida.

Cal remarcar de seguit de veure el llibre que per sobre d'ésser una cosa escrita, és una obra artística.

El gravat adjunt correspon a la pàgina 121, una de les més belles de l'amentat llibre. En ella pot apreciar-se en la part esquerra i en l'angle superior, una pintura en la que s'hi troba el monarca en el centre i els paers (2) a ambdós costats, rebent un d'ells (el paer major) de mans del monarca, un privilegi concedit a la ciutat de Lleida. Els personatges restants són gent de la cort; entre ells hi ha un bisbe. També pot copsar-s'hi característiques de l'arquitectura medieval, com són les columnates i arcs gòtics.

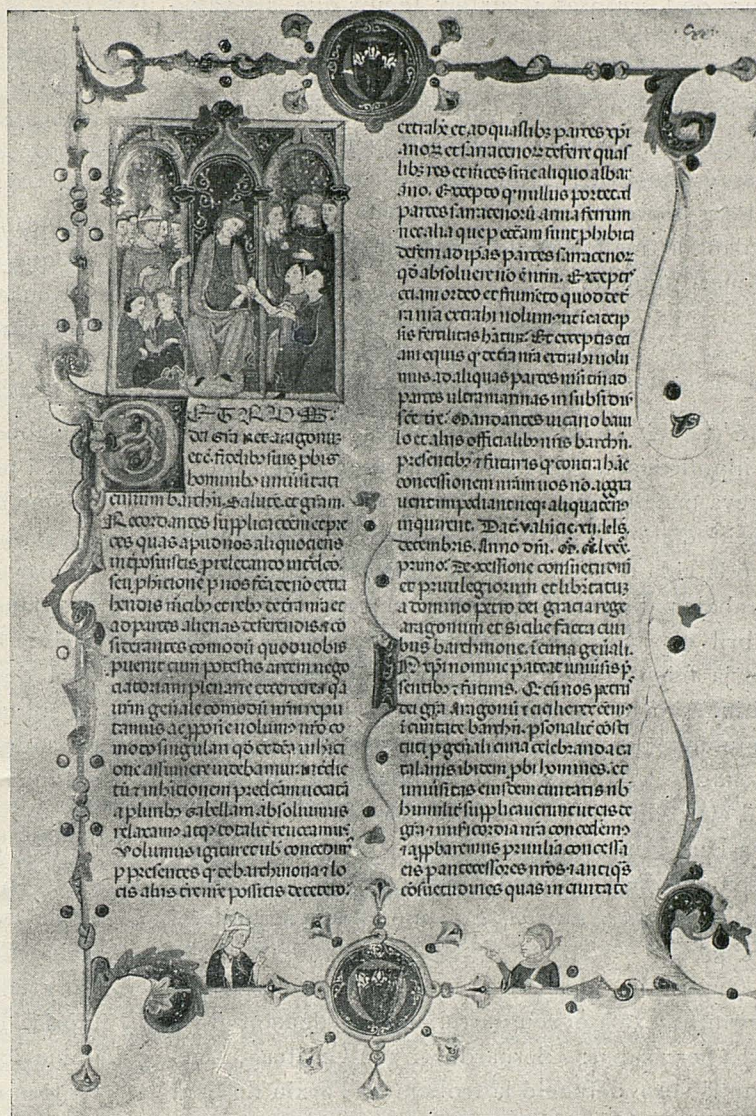
Com la majoria de les pàgines, porta aquesta l'ornament a manera d'orla que dona al llibre d'una manera més palpable l'accentuat caire artístic. Com a element decoratiu d'aquest bell conjunt hi ha l'escut de la nostra ciutat.

Que serveixin aquestes línies com a recordança de l'expressió gràfica del passat, la qual s'esfumà com a conseqüència dels avenços de la ciència, que donaren a la humanitat un dels més preciats trossors, com fou la impremta.

No em resta més que regraciar al senyor E. Arderiu, arxiver de la nostra ciutat, que m'ha facilitat el clixé del gravat ací inserit i tot quant m'ha estat necessari per a poder completar aquest petit treball.

J. BENET CALVET.

Sisè curs.

(1) Els Usatges són un codi dels temps feudals recopilats durant el regnat del Comte de Barcelona Ramon Berenguer I el Vell (1035-1076).

(2) Els paers eren els qui governaven l'administració Municipal lleidatana durant l'Edat Mitjana i fins els temps de Felip V.

Aquell 23 d'abril

Sempre, des de la seva institució, la Diada del Llibre ha estat dedicada a commemorar al mateix temps que el llibre i tot allò que li ateny, algun altre fet o succés que amb ell tingués alguna referència. D'aquesta manera la Diada quedava més arrodonida i com si diguéssim més completa.

Una de les figures que s'ha tingut sempre una més gran tendència a homenatjar en aquesta ocasió és el gran literat Miguel de Cervantes Saavedra. La figura de Cervantes al mateix temps que la seva vida un xic novel·lesca ha atret en tot moment l'atenció dels organitzadors de la Diada del Llibre que han fet esforços per tal de fer-la coincidir amb algun fet interessant de la vida de l'autor del Quixot. Després de diverses temptatives s'ha fixat el 23 d'abril per a la celebració de la Festa del Llibre recordant al mateix temps la fi de la vida moguda d'aquest gran literat.

* * *

S'esqueia l'any 1616, Cervantes de temps malalt de hipodresia es ressentí fortament en aquell any de la seva malaltia, degut a l'avançada edat que tenia havent d'atendre molt a la seva salut, continuà però la vida d'escriptor acabant la seva darrera obra «Trabajos de Persiles y Segismunda». En el mes d'abril els seus mals s'agreuaren de tal manera que ja feien preveure a mig mes un desenllaç definitiu. Així ho comprengué Cervantes però sense immutar-se per això, havent donat acabament a «Trabajos de Persiles y Segismunda», escriví a Madrid el 19 d'abril de 1616 aquella famosa dedicatòria a Pere Fernàndez del Castro Conde de Lemos el seu més gran protector, que comença així: *Puesto ya el pié en el estribo, etc.*, model de serenitat i confiança.

Quatre dies després — un jorn de primavera — Cervantes exalà el seu darrer sospir, deixant dues obres per acabar: «Bernardo» i «La Galatea». L'acta de la seva defunció la trobem en l'arxiu de Sant Sebastià de Madrid l'any 1616, fol. 270 que diu: «En 23 de abril de 1616 años murió Miguel Cervantes Saavedra, calle del León. Recibió los Santos Sacramentos de mano del licenciado Francisco López; mandóse enterrar en los Monjes Trinitarios; mandó dos misas de almas y las demás a voluntad

de su mujer que es testamentaria y el licenciado Francisco Martínez que vive allí».

Al dia següent, fou enterrat en el convent dels Monjos Trinitaris que l'hi havien pagat en vida bona part dels 500 escuts d'or que valgué el seu rescat dels moros quan fou captiu a Argel. Unes rajoles vermelles taparen la fosa. No és col·locà en ella cap lapida ni inscripció i així la posteritat ignora encara avui on reposen les despulles de l'autor del Quixot. La pesada mà del temps — diu Cartejón — ha anat barrant llastimosament la seva sepultura.

Durant tota la resta del segle XVII Cervantes fou molt poc homenatjat degut sens dubte a que era poc conegut, reduint-se a la publicació de les seves obres tota la labor que es féu vers l'autor del Quixot. Aquestes a mesura que es divulgaven, donaven a conèixer més i més al seu autor, i anaven inculcant en els lectors aquell respecte vers Cervantes que en ple segle XVIII es traduí en entusiasme ben manifest per part de la gent il·lustrada. Poc a poc aquest entusiasme s'anà generalitzant fins que acabà essent popular aquell respecte que començà en la gent de lletres del segle XVIII. Amb aquesta col·laboració popular s'organitzaren a finals del segle XIX i principis del XX homenatges a Cervantes no sols en la Península sinó que fins i tot en els països llatins d'Amèrica, fent-se indispensable el remarcar el Congrés que es celebrà a l'Argentina en 1905 amb motiu de commemorar-se el tercer centenari de la publicació del Quixot.

I des d'aquesta data fins avui, no s'ha donat ni un sol moment de descans en aquesta obra divulgadora del gran literat, tant que avui no hi ha ni un sol infant que no hagi sentit nomenar a el Quixot, ni cap persona un xic il·lustrada que no hagi llegit un troç o altre d'aquesta magnífica obra.

A n'aquesta labor obeeix el fer escaure la diada del llibre en un fet de la vida del mai prou alabat Cervantes, per a que al menys una vegada a l'any ens en recordem i refresquem la seva memòria. I per tal d'homenatjar-lo convenientment quina data més escaient que aquell 23 d'abril — un jorn de primavera — en què Cervantes després d'una vida exemplar ens deixà en aquesta vall de llàgrimes per tal d'enlairar-se un xic en una altra vida millor?

XAVIER TEIRA V.

Sisè curs.

DOS GRANS CENTENARIS

RAMON LLULL : 1235 - 1315

LOPE DE VEGA : 1562-1635

« INSTITUT » es recorda que el món intel·lectual celebra enguany el setè centenari del naixement de Ramon Llull i el tercer de la mort de Lope de Vega, els fa un senzill homenatge, estampant el seu nom i uns petits comentaris, en aquesta pàgina de l'extraordinari dedicat a la Festa del Llibre.

Ramon Llull

No tenim nosaltres la preparació suficient per a comprendre i explicar la significació d'aquesta gran figura de la cultura migeval catalana i europea. Sigui doncs suficient per a honorar la seva memòria, la transcripció de les següents paraules d'un autor :

« La figura més alta de la literatura i de la filosofia catalanes . . . és Ramon Llull . . . Ramon Llull fou un fervent partidari de la unitat. Volia reduir a unitat el món, els Estats, les llengües, la ciència, la religió i la filosofia . . . L'«Art Magna», . . . és la base i la clau del sistema lul·lià . . . La riquíssima personalitat de Ramon Llull es descompon en una multitud d'aspectes: era filòsof, teòleg, pedagog, poeta, jurista i novel·lista, i tenia extensos coneixements de les ciències físiques i naturals. Escriví sobre tots els rams que estudia la intel·ligència humana; lluità contra la ciència del seu temps; volgué capgirar el món social; disputà amb cristians, jueus, mahometans i pagans; i es creié amb prou forces per a convertir tot el llinatge humà a la religió del Crist . . . ; l'any 1308 havia escrit ja més de cent obres . . . El prestigi de la seva personalitat, l'ardent proselitisme dels seus deixebles . . . , les invectives dels seus enemics . . . han fet popular durant molt temps el seu nom . . . i han multiplicat les còpies i les edicions de les seves obres . . . » (Rovira i Virgili : Hist. de Catalunya, vol. VI, pàgs. 14 - 25).

Lope de Vega

Hoy, cuando el libro, el escrito y la imprenta reciben justo homenaje, hoy, cuando en todos los lugares se preparan para recordar en su tercer centenario al « Mónstruo de la Naturaleza », como le apellidaba Cervantes, hoy que España entera evoca y enaltece a las Glorias Literarias, « INSTITUTO » no debía, no podía dejar de que apareciera en sus modestas páginas el glorioso nombre de Félix Lope de Vega.

Pero al mismo tiempo que el imborrable nombre, acude a mi mente el importante papel que la antigua imprenta de Lérida desempeñó en la propagación de las obras maestras del « Fénix de los Ingenios ».

Dedicado este extraordinario de « INSTITUT » a la Fiesta del Libro, me ha parecido oportuno rendir mi sencillo homenaje a este genio literario, recordando el hecho de que la imprenta leridana antigua, se distinguió en la publicación de ediciones primeras de algunas obras de Lope. No olvidemos que el maravilloso arte de imprimir es algo inseparable de todo lo referente al libro. Manuel Giménez Catalán, en su « **Bi-bliografía llerdense** » explica: En 1612, por vez primera, es editada por Gerónimo Margarit, y Luis Menescal la obra del Fénix de los Ingenios: « Arcadia » novela pastoril escrita en prosa con gran abundancia de versos en la que Lope de Vega se presenta con el nombre de Velardo, y describe hechos, en su mayoría acaecidos a su persona.

En el mismo año (1612) Luis Menescal, imprime al mismo tiempo que lo hacen en Madrid, « Pastores de Belén », prosas y versos dirigidos a su hijo Carlos Félix, por lo tanto, esta vez, la imprenta de Lérida desempeña un papel de difusión más importante. « Pastores de Belén » al igual que « Arcadia » és una novela pastoril en la que alterna la prosa con el verso.

Por último, nos prueba que en 1615, el mismo Luis Menescal edita « Rimas Sacras », alcanzando así el segundo lugar de publicación en España.

¡ Llor a la imprenta, Llor a Lope de Vega !

Julio BONET ROSIÑOL.
Cuarto curso

Curiosidades de un libro antiguo de la Biblioteca de nuestro Instituto

El insigne Luis Roca y Florejachs (1830-1882), fué un gran amante de nuestra biblioteca de lo que dió varias pruebas; una de ellas, el hacerle donación de su valiosa biblioteca. Esta biblioteca es muy interesante, ya que refleja los diversos aspectos de la actividad espiritual del Dr. Roca y Florejachs; libros de Medicina, Literatura, Historia, etc....

Recorriendo el armario especial que ocupa en nuestra biblioteca el legado del Dr. Roca hemos visto un libro muy curioso, la portada del cual aunque muy destrozada, permite leer su título. Dice así: «Les Oeuvres d'Ambroise Paré, Conseiller et premier Chirurgien du Roy». Se editó en la ciudad de Lyon, el año 1685.

Por ser este libro el asunto del presente artículo, no estará de más, poner unos datos biográficos del autor. Este, Ambrosio Paré, fué cirujano en el siglo XVI y se dió a conocer por muchos de sus trabajos que basándose en la observación y en la experiencia (cualidades de las que carecían los demás), hicieron dar un paso adelante a la ciencia médica de su época, tanto que es considerado como el precursor y el introductor de la moderna cirugía en Francia. Precisamente por esto, por seguir un camino racional, fué muy combatido por sus contemporáneos, que no podían admitir que hubiese quién negase, por ejemplo la virtud curativa del unicornio, como hizo Paré.

Pero, a pesar de todo, las supersticiones y creencias en seres de existencia tan absurda como el anterior estaban tan arraigadas en las generaciones de la Edad Media – según algunos, quizá debida a ser una herencia de pueblos más antiguos, siguiendo los cuales podríamos llegar, quién sabe si hasta Mesopotamia – que si han llegado hasta nuestros días en los temores por ejemplo de estar trece en una mesa, etc..., puede concebirse la influencia enorme que tuvo en aquella época;

la que en efecto fué tal que ni inteligencias privilegiadas como la que nos ocupa, pudieron librarse por completo de su influjo.

Prueba de ello la tenemos en el libro que hemos

mencionado, en el que el autor trata con toda seriedad de tritones y sirenas, cómo puede verse en la fotografía adjunta que reproduce (gracias al señor Arderiu, que ha tenido la amabilidad de hacerla) un grabado del li-

bro en cuestión, tratando este tema con las siguientes frases:

«En el tiempo que Menas era rey de Egipto, paseando por la orilla del Nilo, vió salir del agua un hombre hasta la cintura de cara grave, cabellera amarilla mezclada con algunos cabellos grises; el estómago, la espalda y los brazos bien formados y el resto era de pez. Tres días después a la hora de la salida del sol apareció otro monstruo fuera del agua pero con cara de mujer, pues la dulzura de su rostro, sus largos cabellos y su pecho lo demostraban suficientemente; y permanecieron tan largo tiempo fuera del agua que todos los habitantes de la ciudad pudieron ver a uno y otro monstruo con toda comodidad».

El otro grabado se refiere a un cometa que apareció en Jerusalén; un cometa era para aquella gente un presagio de desgracias, como podemos leer en la inscripción que acompaña al grabado. Dice así:

«Josefo y Eugenio escriben que después de la Pasión de Jesucristo, la miserable destrucción de la ciudad de Jerusalén fué anunciada por varios signos; entre otros, un espantoso Cometa en forma de espada brillando en fuego, el cual apareció durante un año sobre el templo como para demostrar que la cólera divina se quería vengar de la nación judaica por el fuego, por la sangre y por el hambre. Todo lo cual llegó y hubo allí un hambre tan horrible que las madres comieron a sus hijos y perecieron en aquella ciudad durante el sitio de los romanos más de 120.000 judios y fueron vendidos más de 90.000.»

Actualitats

Els llibres i la cultura són proporcionals: A més llibres, més cultura. Heus ací, un fet gairebé axiomàtic. Entenent-se per llibres, però, no tan sols l'enquadernació d'unes pàgines que formen un conjunt més o menys voluminós, sinó que també tot l'editat. Les meves anteriors paraules es presten a un equívoc lamentable. Aclarim-ho: La cultura plasma als llibres i no aquests la cultura.

El dia 23 és celebrà com de consuetud la Festa del Llibre. Malauradament no té encara la importància que li pertoca. Li manca el caire tradicional que hauria de revestir-la. Al menys ací Lleida. Causes? — Dues: El caràcter predominant del públic i la part econòmica. La primera és elemental. La segona elementalíssima. Els diners no ho són tot en la vida. No obstant, però, són molt. Essent així que sense diners no hi ha llibres, de lo qual es desprén la necessitat ineludible d'abaratir-los. Per la diada del 23 d'abril totes les llibreries i llocs de venda fan un tant per cent de rebaixa sobre el preu ordinari. El que representa és una quantitat ínfima (un 10 per 100).

De tot ço exposat anteriorment es dedueix: Que per enaltir aquesta diada, per extendre arreu el llibre, per augmentar considerablement la seva venda, han d'ésser tot el barats possible (a preu de fàbrica com es diria vulgarment).

La part econòmica de la Diada del Llibre, és, amic lector, l'obstacle que li resta la brillantor que hauria de portar en sí.

F. LORDA I ALAIZ.
Cinquè curs

Llegando al colmo la ingenuidad de un hombre de ciencia, que no pudo librarse por completo de los prejuicios de su época.

De lo dicho puede deducirse la importancia de un libro como éste para una biblioteca, ya que aparte de su valor como libro antiguo tiene el aliciente de hablar de un aspecto tan interesante de la Edad Media como el que se presenta en este volumen que trata de las fiebres, de cuestiones anatómicas, de instrumentos de cirugía y que además contiene el libro XXV dedicado por el autor a los monstruos.

Lástima que la biblioteca del Instituto, que contiene libros tan interesantes como éste y como otros muchos se vea obligada — por la falta de interés de aquellos a quienes concierne la resolución de este problema — a cerrar sus puertas a los alumnos de este centro, teniendo éstos que prescindir de una ayuda tan poderosa como es una biblioteca, que es además de la importancia de la nuestra.

A. DUPLA.
Sexto curso.

Salve, oh libro!

El libro — se ha escrito innúmeras veces y no muchas se habrá dicho una verdad mayor — es el mejor amigo del hombre.

Silencioso, concentrado en unas páginas impresas, le ayuda, más que como compañero, como verdadero y entrañable amigo: ora le ofresce su valioso consejo, libre de toda influencia interesada, ora le proporciona nuevos datos con que ensanchar los horizontes de sus conocimientos y de su cultura, o festivo y variado, le recrea en sus horas de solaz y espartimiento. . . . Después, siempre discreto, mudo, calla, como guardando entre sus pliegues lo que va viendo y lo que va escuchando. . . .

El ha sido el que ha unido bajo el universal cetro de la cultura a los más dispersos pueblos; él ha actuado siempre de mensajero sincero y noble, entre los antiguos y los modernos países, entre los antiguos y los modernos tiempos, entre lo que fué y lo que es. Gracias a él, conocemos hoy lo que nos ha transmitido de la sabia Grecia y de la pujante Roma, como legado de dos pueblos ejemplares. Gracias a él podrán saber las generaciones de un "mañana" próximo o lejano, lo que nosotros vivimos y hacemos en nuestro "hoy".

El libro de apariencia humilde y modesta casi siempre, ha contribuido más que nada y más que nadie a la expansión de lo que hoy pomposamente llamamos civilización que se ha extendido siempre a la benéfica sombra de sus páginas, emporio de cultura.

He aquí, para terminar, algunas máximas y pensamientos de hombres ilustres, en todos los cuales se plasma una potente admiración y un fervoroso elogio del libro:

"El pasado no muere mientras los libros vivan. Las leyes mueren, los libros no mueren nunca". (Lord Lytton, escritor inglés).

"La verdadera Universidad de hoy es una buena colección de libros". (Carlyle, profundo crítico escocés).

"Los libros son, entre mis consejeros, los que más me agradan, porque ni el temor, ni la esperanza les impiden decirme lo que debo hacer". (Alfonso I el Batallador, rey de Aragón).

"Un libro hermoso es una victoria ganada en todos los campos de batalla del entendimiento humano". (Balzac, fecundo escritor francés).

"El libro gobierna a los hombres y es el maestro del porvenir". (R. Poincaré, gran político francés, presidente de la vecina república desde 1913 a 1920).

Ha sido, pues, el libro el enlace de los pueblos en sus relaciones culturales y gracias a este inconmensurable invento, conocemos hoy lo que aconteció hace siglos en los dilatados escenarios de nuestro mundo.

Salve, oh libro!

JAIME CANELA MASIP.
Tercer curso.

Llegir i propagar la nostra revista
és fomentar la unió dels estudiants

Lope de Vega y la tradición

Es apropiado en este mes, durante la tradicional «Diada del Llibre», conmemorar el centenario de la muerte de Fray Félix Lope de Vega y Carpio, una de las más destacadas figuras mundiales y el más grande de los dramaturgos españoles, conocido también, con los honrosos apelativos de «Fénix de los Ingenios» y «Monstruo de la Naturaleza».

Muchos son los asuntos que podríamos tratar al hablar de este colosal genio: de su vida, del argumento de alguna de sus obras, crítica de ellas, etc... Pero hay un tema interesante y subyugante a la vez, referente a la significación del apelativo de Fénix de los Ingenios, que sus contemporáneos le pusieron y la participación en él de la tradición antigua.

Contábase entre los innumerables animales, fabulosos la mayoría de ellos, de que nos hablan las antiguas tradiciones, uno que poseía una cualidad que lo diferenciaba de todos los demás: la de ser él solamente el único ejemplar de tal especie en el mundo de los mortales.

Herodoto y Plinio, por los historiadores griegos y Manilio por los latinos, háblannos de «Fénix» (que así se llamaba en griego el animal en cuestión), como de un ser semi-fabuloso, procedente, según el historiador que lo trate, ya de Asiria, ya de la India, o bien de Egipto, aunque parece ser de este último lugar donde recibía el nombre de *Benu* y que era donde existían más representaciones, en pintura y en escultura, del mencionado animal.

Tampoco parecen estar de acuerdo los historiadores en lo referente al colorido de su plumaje, pues mientras unos afirman que tenía un color rojo fuego otros dicen que era amarillo verdoso, cosa que a nosotros no nos interesa para nada en el asunto que desarrollamos.

Están completamente de acuerdo los historiadores anteriormente mencionados en asegurar de que solamente había un ejemplar en el mundo, de este animal semi-fabuloso.

Su especie no se terminaba, por reproducirse de una manera muy original. Cuando ya en la senectud, próximo a morir, construía un nido con ramas del árbol de la canela y del incienso, y lleno de perfumes en él terminaba su larga vida.

El futuro ejemplar nacía de los huesos y médu-

23 d'abril

Per a què ens serveix el llibre?

El llibre ens serveix per a ajudar-nos a estudiar. Es font d'exemple i d'idees per a nosaltres estudiants i per als que no són estudiants.

A mi el que més m'agrada són els llibres que porten gravats, m'agraden així mateix les revistes il·lustrades.

Un dels millors amics de l'estudiant i de tothom és el llibre. N'hauríem de portar sempre un a sobre. Alguna vegada el mal estudiant el llença sobre la taula, o a un recó perquè no l'interesa.

Signem doncs bons amics del llibre, propaguem-lo.

JOSEP SANFELIU.
Tercer curs.

Aquest número ha passat per
la prèvia censura governativa

la de su antecesor, siendo primeramente un pequeño gusano que iba transformándose paulatinamente hasta llegar a ser un pollito, para tener por fin el tamaño de un águila.

De toda la anterior descripción que hemos hecho del *Fénix*, cabe solamente destacar la particularidad especialísima de este animal, de ser siempre el único ejemplar en la tierra.

Al poner a Lope de Vega sus contemporáneos el calificativo de *Fénix de los Ingenios*, quisieron decir a la humanidad que genios como el suyo, sólo hubo el de él.

Con ser grande la fama que tuvo Lope de Vega en sus tiempos, ha aumentado considerablemente en nuestros días, al ver la enorme producción de aquél que solamente fué juzgado en su tiempo de una manera justa, por otro gran genio: Cervantes, quien con frase hermosa le apellidó el *Mónstruo de la Naturaleza*.

VICENTE JAUSET ELRIO.
Quinto curso

Farmàcia i Laboratori d'Anàlisis

S. Clavera Armenteros

Ex-intern de l'Hospital Clínic de Barcelona

Porxos de Baix, 9

Telèfon 1671

LLEIDA

**PAPERERIA I
ENQUADERNACIONS**

E. San Martin

**Blondel, 30
LLEIDA**

Amenitats

Entre alpinistes

—Ja sabeu bé el que teniu que fer si caigués en algú d'aquests barrancs?

—Ja ho crec... primer de tot mirar de no caure-hi també jo.

En un examen

Profesor: ¿Pero ignora el año en que murió Pepino el Breve?

Alumno: Si... y Vd.

Profesor: Yo... yo... a pesar de que no soy un alumno, también.

En el restaurant

—Sou vós qui heu demanat llagosta.

—No, però ja que passeu per ací, deixeu-me-la tastar.

Un gran treballador

—A l'estiu jo no faig res.

—I a l'hivern?

—A l'hivern espero l'estiu.

Un canvi profitós

—Una altra vegada t'has equivocat de paraigua a casa el dentista!

—Aquesta vegada no m'he equivocat del tot: Me n'he endut un de nou.

Ferreteria - Bateria de cuina - Vidres - Pisa sanitària
ARTICLES PER A OBSEQUIS

V. BERNADÓ

RECEPTORS DE RADIO "ANGELUS" | "EMERSON"

Major, 45 - LLEIDA - Telèfon 2076

FARMACIA "MIRET"
CENTRE D'ESPECIFICS

Els estudiants

que es vesteixen a

MAGATZEMS de **SANT PERE** S.
A.

*es destaquen per llur dis-
tinció i són l'admiració de*

l'Institut

CONSTRUCTOR
D'OBRES

Pere Dalmau

LLEIDA

ALCALDE COSTA, 15 - TEL. 2052

FARMACIA "MIRET"
CENTRE D'ESPECIFICS

Drogueria Simón

Productes químics i farmacèutics. - Específics. - Aigües minerals. - Perfumeria.

Pintures. - Esmalts. - Barnissos. - Pinzells. - Papers pintats per a decorar habitacions i cristalls.

Tractament per a combatre les plagues que ataquen els cultius d'ametllers, pruneres, pomeres, presseguers i perers.

Sofre i sulfat de coure per a la vinya. - Arseniat de sosa per a l'oruga de l'alfals. - Arseniat de plom en pols i en pasta. - Acetat de plom. - Sulfat de nicotina. - Insecticides de diverses menes.

S. SUÑÉ RIBERA
LLEIDA

TELEFON 5650
MAJOR, 2

La Exposición
SASTRERIA

Presenta :

RATLLES IRREGULARS

darrera novetat

IMPREMTA
MARIANA
≡ *ISIDRE SISO* ≡

Especialitat en treballs comercials
i de fantasia, revistes, invitacions,
paper de cartes, talonaris, targes,
estampes, obres, follets, factures,
volants, sobres, memoràndums,
recordatoris, etc.

Acadèmia, 15 i 17
Telèfon 2169 - Apartat 5

Lleida

RELOTGERIA
DE
JOSEP ARESTÉ

CASA ESPECIAL per a tota mena
de compostures, garantitzant-les
per UN ANY, a preus molt reduïts.

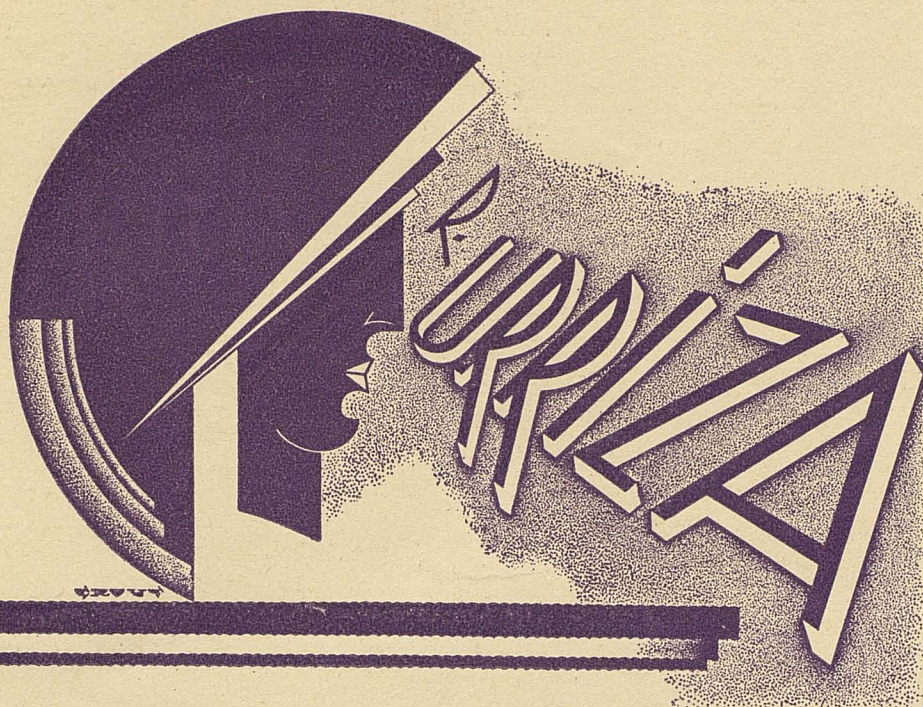
Relotges de varies marques
i de les acreditades

Omega i Longines

CARRER MAJOR, 84 (davant del Cafè Suis)

LLEIDA

LLIBRERIA - PAPERERIA

Taller
d'enquadernacions

Material
d'ensenyament

•
Objectes
d'escriptori

Cavallers, 11
Telèfon 1332

LLEIDA

COL·LEGI IBÈRIC

PREPARACIO
per a l'ingrés als centres
de segon ensenyament i
escoles especials

Batxillerat-Magisteri
Peritatge Industrial i
Mercantil

Av. República, 18

LLEIDA

MECANOGRAFIA, IDIOMES, COMPTABILITAT, ETC.

ESCOLES MASSE

FUNDADES L'ANY 1905

Preparació per a oposicions
i assignatures de

FRANCES

ANGLES

ALEMANY

amb el mínim de temps
i el màxim de resultat

per la pràctica íntegra i racional amb
professors estrangers
naturals dels respectius països

Sucursal a LLEIDA:

Avinguda República, 6